

**ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ -
ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»**

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_EL_043_Δ_2026_1

Ημερομηνία: 6.7.2026

Αρ. Πρωτοκόλλου: 522

**1^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

**1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ
ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

LEADER

Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ,

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του Ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).

β) Του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.

γ) Του Ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).

δ) Του Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.

ε) Του Ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

2

α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.

β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.

γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.

ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.

θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).

ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).

3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.

5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).

6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).

7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.

9. Την υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργική απόφαση "Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.", (Β' 770), όπως ισχύει.
10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.
11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ 5317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».
15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
16. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.
17. Το με αρ. πρωτ. 167193/26.6.2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
18. Την υπ' αρ. 1/6.7.2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER - CLLD, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε., προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
19. Την υπ' αρ. 1/1-10-2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER – CLLD, η οποία εγκρίνει την 1^η τροποποίηση της παρούσας πρόσκλησης της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε., προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' και Β' βαθμού και οι φορείς τους
- Τοπικοί φορείς Δημοσίου ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα
- Τοπικοί σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, που συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
2. Αναφορικά με την παρέμβαση Π3-77-4.1, δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
3. Για τις υπο-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-6.1 και Π3-77-4.1-6.2, δικαιούχοι δύναται να είναι φορείς που έχουν σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
4. Δυνητικοί Δικαιούχοι **δεν** μπορεί να είναι:
 - i. Εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,
 - ii. Φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του Ν. 4488/2017 (Α' 137).
 - iii. Υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),

προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα)

5

Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής των Υπο-Παρεμβάσεων του Τοπικού Προγράμματος:

Οι ακόλουθες Δημοτικές Κοινότητες αποτελούν την περιοχή εφαρμογής της παρούσας πρόσκλησης:

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
Σύρου	Σύρου - Ερμούπολης	ΔΚ Άνω Σύρου	58010201	Νησιωτική/Ορεινή	102,365	1.856	21.124
		ΔΚ Γαλήσσά	58010202	Νησιωτική/Ορεινή		565	
		ΔΚ Πάγου	58010203	Νησιωτική/Ορεινή		909	
		ΔΚ Χρούσων	58010204	Νησιωτική/Ορεινή		281	
		ΔΚ Ερμούπολεως	58010101	Νησιωτική/Ορεινή		11.039	
		ΔΚ Μάννα	58010102	Νησιωτική/Ορεινή		2.360	
		ΔΚ Βάρης	58010302	Νησιωτική/Ορεινή		2.121	
		ΔΚ Ποσειδωνιάς	58010301	Νησιωτική/Ορεινή		967	
		ΔΚ Φοίνικος	58010303	Νησιωτική/Ορεινή		1.026	

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
Άνδρου	Άνδρου	ΔΚ Άνδρου	59010101	Νησιωτική/Ορεινή	381,398	1.774	8.826
		ΔΚ Αποικίων	59010102	Νησιωτική/Ορεινή		224	
		ΔΚ Βουρκωτής	59010103	Νησιωτική/Ορεινή		53	
		ΔΚ Λαμύρων	59010104	Νησιωτική/Ορεινή		329	
		ΔΚ Μεσαριάς Άνδρου	59010105	Νησιωτική/Ορεινή		972	
		ΔΚ Πιτροφού	59010106	Νησιωτική/Ορεινή		311	
		ΔΚ Στενιών	59010107	Νησιωτική/Ορεινή		255	
		ΔΚ Όρμου Κορθίου	59010201	Νησιωτική/Ορεινή		626	
		ΔΚ Καπταριάς	59010202	Νησιωτική/Ορεινή		103	
		ΔΚ Κορθίου	59010203	Νησιωτική/Ορεινή		615	
		ΔΚ Κοχύλου	59010204	Νησιωτική/Ορεινή		107	
		ΔΚ Παλαιοκάστρου	59010205	Νησιωτική/Ορεινή		148	
		ΔΚ Συνετίου	59010206	Νησιωτική/Ορεινή		107	
		ΔΚ Γαυρίου	59010301	Νησιωτική/Ορεινή		1.031	
		ΔΚ Αμμολόχου	59010302	Νησιωτική/Ορεινή		22	
		ΔΚ Άνω Γαυρίου	59010303	Νησιωτική/Ορεινή		165	
		ΔΚ Απροβάτου	59010304	Νησιωτική/Ορεινή		249	
		ΔΚ Αρνά	59010305	Νησιωτική/Ορεινή		127	
		ΔΚ Βιταλίου	59010306	Νησιωτική/Ορεινή		34	
		ΔΚ Κατακοίλου	59010307	Νησιωτική/Ορεινή		139	
		ΔΚ Μακροταντάλου	59010308	Νησιωτική/Ορεινή		144	
		ΔΚ Μπατσίου	59010309	Νησιωτική/Ορεινή		1.051	
		ΔΚ Παλαιοπόλεως	59010310	Νησιωτική/Ορεινή		148	
		ΔΚ Φελλού	59010311	Νησιωτική/Ορεινή		92	
Θήρας	Θήρας	ΔΚ Θήρας	60010101	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς	90,491	1.516	15.231

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
		ΔΚ Ακρωτηρίου	60010102	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		515	
		ΔΚ Βόθωνος	60010103	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		872	
		ΔΚ Βουρβούλου	60010104	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		591	
		ΔΚ Εμπορείου	60010105	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		3.704	
		ΔΚ Έξω Γωνιάς	60010106	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		302	
		ΔΚ Επισκοπής Γωνιάς	60010107	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.252	
		ΔΚ Ημεροβιγλίου	60010108	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		469	
		ΔΚ Καρτεράδου	60010109	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.444	
		ΔΚ Μεγαλοχωρίου	60010110	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		642	
		ΔΚ Μεσαριάς	60010111	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		2.008	
		ΔΚ Πύργου Καλλίστης	60010112	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.078	
		ΔΚ Οίας	60010201	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		838	
		ΔΚ Θηρασίας	60010202	Νησιωτική/ Ορεινή		249	249
	Ανάφης	Ψευδο-ΔΚ Ανάφης	60020000	Νησιωτική/ Ορεινή	40,617	293	293
	Ιητών	Ψευδο-ΔΚ Ιητών	60030000	Νησιωτική/ Ορεινή	108,619	2.299	2.299

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
	Σικίνου	Ψευδο-ΔΚ Σικίνου	60040000	Νησιωτική/Ορεινή	43,27	253	253
	Φολεγάνδρου	ΔΚ Φολεγάνδρου	60050001	Νησιωτική/Ορεινή	32,484	455	719
		ΔΚ Άνω Μεριάς	60050002	Νησιωτική/Ορεινή		264	
Κέας - Κύθνου	Κέας	ΔΚ Ιουλίδος	63010001	Νησιωτική/Ορεινή	148,782	1.225	2.335
		ΔΚ Κορησσίας	63010002	Νησιωτική/Ορεινή		1.110	
	Κύθνου	ΔΚ Κύθνου	63020001	Νησιωτική/Ορεινή	99,918	714	1.568
		ΔΚ Δρυοπίδος	63020002	Νησιωτική/Ορεινή		854	
Μήλου	Μήλου	ΔΚ Μήλου	65010001	Νησιωτική/Ορεινή	167,631	902	5.302
		ΔΚ Αδάμαντος	65010002	Νησιωτική/Ορεινή		1.268	
		ΔΚ Πέραν Τριοβασάλου	65010003	Νησιωτική/Ορεινή		987	
		ΔΚ Τριοβασάλου	65010004	Νησιωτική/Ορεινή		1.379	
		ΔΚ Τρυπητής	65010005	Νησιωτική/Ορεινή		766	
	Κιμώλου	Ψευδο-ΔΚ Κιμώλου	65020000	Νησιωτική/Ορεινή	55,818	810	810
	Σερίφου	Ψευδο-ΔΚ Σερίφου	65030000	Νησιωτική/Ορεινή	76,168	1.241	1.241
	Σίφνου	ΔΚ Απολλωνιάς	65040001	Νησιωτική/Ορεινή	78,327	1.898	2.777
		ΔΚ Αρτεμίωνος	65040002	Νησιωτική/Ορεινή		879	
Μυκόνου	Μυκόνου	ΔΚ Μυκονίων	66010001	Νησιωτική/Ορεινή	105,793	8.609	10.704
		ΔΚ Άνω Μεριάς	66010002	Νησιωτική/Ορεινή		2.095	
Νάξου	Αμοργού	ΔΚ Αμοργού	67010001	Νησιωτική/Ορεινή	128,965	446	1.961
		ΔΚ Αιγιάλης	67010002	Νησιωτική/Ορεινή		536	
		ΔΚ Αρκεσίνης	67010003	Νησιωτική/Ορεινή		182	

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
		ΔΚ Βρούτση	67010004	Νησιωτική/Ορεινή		75	
		ΔΚ Θολαρίων	67010005	Νησιωτική/Ορεινή		154	
		ΔΚ Καταπόλων	67010006	Νησιωτική/Ορεινή		568	
	Νάξου & Μικρών Κυκλάδων	ΔΚ Χαλκείου	67020301	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς	498,329	490	19.597
		ΔΚ Απεράθου	67020302	Νησιωτική/Ορεινή		773	
		ΔΚ Δαμαριώνος	67020303	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		526	
		ΔΚ Δανακού	67020304	Νησιωτική/Ορεινή		102	
		ΔΚ Κεραμωτής	67020305	Νησιωτική/Ορεινή		56	
		ΔΚ Κορωνίδος	67020306	Νησιωτική/Ορεινή		504	
		ΔΚ Κορώνου	67020307	Νησιωτική/Ορεινή		395	
		ΔΚ Μέσης	67020308	Νησιωτική/Ορεινή		93	
		ΔΚ Μονής	67020309	Νησιωτική/Ορεινή		227	
		ΔΚ Σκαδού	67020310	Νησιωτική/Ορεινή		106	
		ΔΚ Φιλοτίου	67020311	Νησιωτική/Ορεινή		1.617	
		ΔΚ Νάξου	67020101	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		8.897	
		ΔΚ Αγίου Αρσενίου	67020102	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.366	
		ΔΚ Βίβλου	67020103	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		809	
		ΔΚ Γαλανάδου	67020104	Νησιωτική/Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		515	

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
		ΔΚ Γαλήνης	67020105	Νησιωτική/ Ορεινή		235	
		ΔΚ Γλινάδου	67020106	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		743	
		ΔΚ Εγγαρών	67020107	Νησιωτική/ Ορεινή		217	
		ΔΚ Κινιδάρου	67020108	Νησιωτική/ Ορεινή		441	
		ΔΚ Μελάνων	67020109	Νησιωτική/ Ορεινή		709	
		ΔΚ Ποταμιάς	67020110	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		244	
		ΔΚ Σαγκρίου	67020111	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		532	
		ΔΚ Δονούσης	67020201	Νησιωτική/Ορεινή		213	213
		ΔΚ Ηρακλείας	67020401	Νησιωτική/ Ορεινή		148	148
		ΔΚ Κουφονησιών	67020501	Νησιωτική/ Ορεινή		391	391
		ΔΚ Σχοινούσης	67020601	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		229	229
Πάρου	Αντιπάρου	Ψευδο-ΔΚ Αντιπάρου	68020000	Νησιωτική/ Ορεινή	45,358	1.265	1.265
	Πάρου	ΔΚ Πάρου	68010001	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς	198,436	6.204	14.520
		ΔΚ Αγκαιριάς	68010002	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.302	
		ΔΚ Αρχιλόχου	68010003	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.138	
		ΔΚ Κώστου	68010004	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		546	
		ΔΚ Λευκών	68010005	Νησιωτική/ Ορεινή		877	

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός Περιοχής*	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός (στοιχεία 2021)	Μόνιμος πληθυσμός ανά νησί
		ΔΚ Μαρπήσσης	68010006	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		1.319	
		ΔΚ Ναούσης	68010007	Νησιωτική/ Περιοχή με φυσικούς περιορισμούς		3.134	
Τήνου	Τήνου	ΔΚ Κάμπου	70010201	Νησιωτική/ Ορεινή	196,984	214	8.934
		ΔΚ Αγάπης	70010202	Νησιωτική/ Ορεινή		79	
		ΔΚ Καλλονής	70010203	Νησιωτική/ Ορεινή		282	
		ΔΚ Καρδιανής	70010204	Νησιωτική/ Ορεινή		148	
		ΔΚ Κτικάδου	70010205	Νησιωτική/ Ορεινή		391	
		ΔΚ Κώμης	70010206	Νησιωτική/ Ορεινή		309	
		ΔΚ Στενής	70010207	Νησιωτική/ Ορεινή		491	
		ΔΚ Υστερνίων	70010208	Νησιωτική/ Ορεινή		117	
		ΔΚ Φαλατάδου	70010209	Νησιωτική/ Ορεινή		245	
		ΔΚ Πανόρμου	70010301	Νησιωτική/ Ορεινή		566	
		ΔΚ Τήνου	70010101	Νησιωτική/ Ορεινή		5.111	
		ΔΚ Δύο Χωρίων	70010102	Νησιωτική/ Ορεινή		183	
		ΔΚ Τριαντάρου	70010103	Νησιωτική/ Ορεινή		798	

* Χαρακτηρισμός βάσει της Οδηγίας (ΕΟΚ) 75/268

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη εγκεκριμένης οριστικής μελέτης.

Για δυνητικούς δικαιούχους οι οποίοι ακολουθούν διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση των έργων, οι δαπάνες «L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου» και «L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου», είναι επιλέξιμες **μόνο στην περίπτωση που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια.**

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία ή στον εκσυγχρονισμό υποδομών ή/και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος. Τέτοιου είδους πράξεις μπορούν να είναι η δημιουργία παιδικών σταθμών, χώρων άθλησης, πολιτιστικών κέντρων και χώρων πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση έρχεται να συμβάλει στην ενίσχυση σε τοπικές υποδομές και υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα και στη διατήρηση και ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεταξύ των τοπικών κοινωνιών των νησιών.

12

Πιο αναλυτικά, η υπο-παρέμβαση περιλαμβάνει τη δημιουργία, βελτίωση/αναβάθμιση/επέκταση τοπικών βασικών δομών και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των αναγκών του τοπικού πληθυσμού, οι οποίες αφορούν σε:

- βρεφικούς/παιδικούς σταθμούς και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης (ΚΔΑΠ) για παιδιά ή ΑμεΑ, στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης (ΣΥΔ), δομές υποστήριξης νέων και ενήλικων κ.λπ.
- νοσοκομεία, κέντρα υγείας, περιφερειακά και αγροτικά ιατρεία για την πρόληψη και την παροχή υπηρεσιών υγείας στον αγροτικό πληθυσμό
- κέντρα φροντίδας και κοινωνικής προστασίας ηλικιωμένων ατόμων (ΚΗΦΗ, ΚΑΠΗ), υπηρεσίες τύπου «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Φροντίδα στο Σπίτι», κέντρα κοινότητας / νεότητας
- υποδομές και υπηρεσίες πολιτισμού και αθλητισμού, οι οποίες αφορούν σε: αθλητικές υποδομές, χώρους άθλησης, πολιτιστικά κέντρα, χώρους πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού κ.λπ.
- δομές παροχής βασικών αγαθών (κοινωνικά παντοπωλεία)
- καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς

Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση επενδύσεων που εμπεριέχουν στοιχεία οργανωτικών ή/και τεχνολογικών καινοτομιών. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν:

- ανακαίνιση και αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων και κτιρίων ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας, με σκοπό τη μετατροπή τους σε πολυλειτουργικούς χώρους και χώρους πολιτισμού, με έμφαση στη σύνδεση της αρχιτεκτονικής και ιστορικής ταυτότητας του χώρου και της περιοχής με τη σύγχρονη τοπική ζωή

- εισαγωγή σύγχρονων εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ για την υποστήριξη των αναγκών των τοπικών κοινωνιών, ιδιαίτερα στα μικρά νησιά, με έμφαση στη διασφάλιση της προσβασιμότητας από ΑμεΑ.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία υποδομών ή/και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική ένταξη και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού κατηγοριών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων και μεταναστών. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση έρχεται να συμβάλει στην ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού και στην καταπολέμηση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού μέσω κοινωνικών δράσεων, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στη μείωση των ανισοτήτων, δίνοντας προτεραιότητα στις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, και στη διατήρηση και ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεταξύ των νησιών.

Πιο αναλυτικά, η υπο-παρέμβαση περιλαμβάνει τις εξής ενδεικτικές δράσεις:

- δράσεις για τη δημιουργία/βελτίωση/αναβάθμιση/επέκταση τοπικών βασικών κοινωνικών δομών και υπηρεσιών για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
- τεχνικές υποδομές μικρής κλίμακας για τη διευκόλυνση ΑΜΕΑ
- δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα που στοχεύουν στην εξυπηρέτηση και τη φροντίδα του τοπικού πληθυσμού
- δράσεις για την προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση ατόμων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
- δράσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης και την ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και των φορέων

Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση επενδύσεων που περιλαμβάνουν:

- δράσεις επαγγελματικής συμβουλευτικής και καθοδήγησης για την ένταξη στην απασχόληση ατόμων που εντάσσονται στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
- δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και την ένταξη ή και επανένταξη ομάδων με χαμηλά εκπαιδευτικά προσόντα στην αγορά εργασίας
- εισαγωγή σύγχρονων εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ για την υποστήριξη των αναγκών των τοπικών κοινωνιών, ιδιαίτερα στα μικρά νησιά, με έμφαση στη διασφάλιση της προσβασιμότητας από ΑμεΑ.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

14

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελούμενων
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων, για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού.

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, δύναται να εκτελεστούν εργασίες/φυσικό αντικείμενο εκτός οικισμού, μόνο στην περίπτωση που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων των οικισμών.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση φιλοδοξεί να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, αλλά και της ποιότητας φιλοξενίας των επισκεπτών της περιοχής παρέμβασης, μέσω του σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας, στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- αναβάθμιση/βελτίωση/επέκταση σε δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών, καθώς και συναφείς δράσεις, όπως αναβάθμιση ή κατασκευή νέων δεξαμενών αποθήκευσης νερού, αξιοποίηση τοπικής τεχνογνωσίας στην εξοικονόμηση και διαχείριση υδατικών πόρων (π.χ. κοινοτικές πηγές, κοινοτικά συστήματα αποθήκευσης ομβρίων υδάτων μέσω ομβροδεξαμενών), έργα εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων, αναβάθμιση αντλιοστασίων, συστήματα τηλε-ελέγχου για μείωση των διαρροών και εξοικονόμηση νερού, μικρές μονάδες αφαλάτωσης ενεργειακά υποστηριζόμενες από ΑΠΕ, εγκατάσταση έξυπνων μετρητών, επαναχρησιμοποίηση «γκρίζου» νερού, εγκατάσταση μικρών βιολογικών καθαρισμών επιπέδου μικρού οικισμού τύπου compact, κλπ)
- ενέργειες εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αναβάθμισης σε δημόσια κτήρια για εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiii του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

15

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λουπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλτόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση φιλοδοξεί να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, αλλά και της ποιότητας φιλοξενίας των επισκεπτών της περιοχής παρέμβασης, μέσω του σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικών υποδομών και υπηρεσιών, στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- δημιουργία, βελτίωση/αναβάθμιση/επέκταση υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, με έμφαση σε ενέργειες ανάδειξης και προβολής της τοπικής πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, που συμβάλλουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης, όπως:
 - μονοπάτια (οι παρεμβάσεις θα αφορούν σήμανση και μικρές κατασκευαστικές εργασίες), περιπατητικές, ποδηλατικές ή άλλες αντίστοιχες διαδρομές σε περιοχές της υπαίθρου και παραδοσιακούς οικισμούς συμπεριλαμβανομένου του συναφούς εξοπλισμού (π.χ. εξυπηρέτηση, ασφάλεια, προσβασιμότητα επισκεπτών, πυρόσβεση, αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών)
 - αξιοθέατα, καταφύγια, παρατηρητήρια, θέσεις θέας και υπαίθρια αναψυχής
- βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων συμπεριλαμβανόμενης της αναβάθμισης του εξοπλισμού τους, όπως:
 - αναπλάσεις σε πάρκα, πλατείες, χώρους πρασίνου, λοιπούς δημόσιους χώρους
 - πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, δενδροφυτεύσεις, φωτισμοί
- παρεμβάσεις ή/και άυλες ενέργειες για τη δημιουργία ή αναβάθμιση υπηρεσιών και υποδομών δημόσιας χρήσης για την στοχευμένη υποστήριξη της τουριστικής επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο μιας βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης προσαρμοσμένης στην κλίμακα του κάθε τόπου. Σε αυτές περιλαμβάνονται:
 - δημιουργία, βελτίωση και εκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης και υποδομών / υπηρεσιών προβολής-προώθησης περιοχών π.χ. δημιουργία ή επέκταση/αναβάθμιση φυσικών και ψηφιακών θεματικών διαδρομών / περιηγήσεων
 - υποδομές και υπηρεσίες που κρίνονται απαραίτητες για την αύξηση της προσβασιμότητας σε επισκέψιμα αξιοθέατα της περιοχής και την προώθηση των ειδικών μορφών τουρισμού, όπως σημάνσεις και ενημερωτικές πινακίδες αξιοθέατων - μνημείων και άλλων σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος, δράσεις προβολής κ.λπ.

16

Το πληροφοριακό υλικό που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο των παραπάνω ενεργειών θα πρέπει να είναι κυρίως σε ψηφιακή μορφή (πλην σημάνσεων και πινακίδων) ενώ θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι τουλάχιστον τρίγλωσσο (ελληνικά-αγγλικά και άλλη μία ξένη γλώσσα) και, όσον αφορά στο περιεχόμενό του, θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές προσβασιμότητας από ΑμεΑ.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γiv του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η βελτίωση ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή

των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση/συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και δράσεις προβολής με συμμετοχή τουριστικών operators.

5.1. Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι κατά προτεραιότητα οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική.

17

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση αφορά σε ενέργειες διατήρησης ή/και ανάδειξης/προβολής της πολιτιστικής δημιουργίας, της πολιτιστικής παράδοσης, της τοπικής κληρονομιάς ή άλλων εμβληματικών πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής παρέμβασης, τα οποία προβάλλονται μέσα από εκδηλώσεις (εκθέσεις, παραστάσεις, φεστιβάλ, λοιπές πολιτιστικές ή καλλιτεχνικές δραστηριότητες κ.λπ.). Οι πράξεις που δύναται να υλοποιηθούν θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με τα χαρακτηριστικά του τόπου, όπως:

- οι τέχνες και ο πολιτισμός
- η παράδοση, τα έθιμα, η λαογραφία, η ιστορία
- τα τοπικά προϊόντα (διατροφής, χειροτεχνίας, οικοτεχνίας κ.α.) και επαγγέλματα, οι παραδοσιακές τεχνικές παραγωγής κ.λπ.

Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση στοχευμένων πολιτιστικών εκδηλώσεων, οι οποίες:

- έχουν μόνιμο και επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα
- διαθέτουν τη διάσταση της δικτύωσης και της συνεργασίας, δηλαδή σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται από κοινού με άλλους φορείς από την περιοχή παρέμβασης ή/και εκτός περιοχής παρέμβασης ή συμμετέχουν φορείς από την περιοχή παρέμβασης ή/και εκτός περιοχής παρέμβασης
- ενσωματώνουν μία όσο το δυνατόν ολιστική προσέγγιση ως προς τον τομέα που αναδεικνύουν (π.χ. λαογραφία, χορός, μουσική, θέατρο, εικαστικές τέχνες, οπτικοακουστικό θέαμα, τοπικά επαγγέλματα κ.λπ.)
- οργανώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες
- προωθούν την πολυμορφία της πολιτιστικής έκφρασης μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και χρήσης νέων τεχνολογιών και μεθοδολογιών.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis). Σημειώνεται ότι θα πρέπει να τηρείται το όριο των 300.000,00 ευρώ που προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831, ως προς το ανώτατο όριο ενίσχυσης σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών.

Υποχρεωτική η επισύναψη της Υπεύθυνης Δήλωσης σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (συννημμένο 7).

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **20.000€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
 - ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

Η δαπάνη για την ενοικίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η αξιοποίηση των πολιτιστικών χαρακτηριστικών, η ανάδειξη και η αναβάθμιση των πολιτιστικών πόρων της περιοχής παρέμβασης με σημαίνουσα αξία (π.χ. αισθητική, πολιτιστική), με έμφαση σε πολιτιστικά τοπικά στοιχεία που εξυπηρετούν και μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης επισκεπτών με άμεσες θετικές επιδράσεις στην τοπική οικονομία.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, η υπο-παρέμβαση αφορά στην υλοποίηση δράσεων που συμβάλλουν στην αποκατάσταση, ανάδειξη και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής παρέμβασης. Ειδικότερα, οι δράσεις που δύνανται να υλοποιηθούν, αφορούν σε:

- υποδομές πολιτισμικού και πολιτιστικού χαρακτήρα (π.χ. μουσεία, συλλογές, εκθέσεις, αρχεία, βιβλιοθήκες, καλλιτεχνικά και πολιτιστικά κέντρα ή χώροι, θέατρα, μουσικές σκηνές, αίθουσες κινηματογράφου και συναυλιών, δραστηριοτήτων (θέατρο, κινηματογράφος, συναυλίες, εκθέσεις κ.λπ.), ωδεία, σχολές και φορείς μουσικής και χορού, κ.λπ.)
- έργα αποκατάστασης και ανάδειξης πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής (π.χ. μικρής κλίμακας τεχνικά έργα για την αποκατάσταση-ανάδειξη υποβαθμισμένων πολιτιστικών τοπίων και χώρων, στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς της αγροτικής υπαίθρου όπως ανεμόμυλοι - νερόμυλοι - αγροικίες - μαγκανοπήγαδα - στέρνες - βρύσες - γεφύρια - περισσότεριώνες - αλώνια - λιотρίβια - πατητήρια - αποστακτήρια)

- παρεμβάσεις βελτίωσης/αναβάθμισης της αξίας των πολιτιστικών τοπίων και στοιχείων καθώς και του συναφούς εξοπλισμού (π.χ. ασφάλεια επισκεπτών)
- δράσεις για την επισκεψιμότητα και την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων, σε συμφωνία με το πλαίσιο διαχείρισής τους
- εκπόνηση μελετών σχετικά με τους τοπικούς πολιτιστικούς πόρους (π.χ. καταγραφή των πολιτιστικών πόρων, βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης)
- ενέργειες για την ευαισθητοποίηση πληθυσμού και φορέων (π.χ. δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης, διοργάνωση συναντήσεων - ημερίδων - σεμιναρίων - εργαστηρίων, σχεδίαση ενημερωτικού υλικού και υλικού προώθησης, κ.λπ.).

Έμφαση δίνεται επίσης στην ενίσχυση επενδύσεων που εμπεριέχουν στοιχεία οργανωτικών ή/και τεχνολογικών καινοτομιών, π.χ. εισαγωγή σύγχρονων εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ για τη διατήρηση και την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

Το πληροφοριακό υλικό που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο των παραπάνω ενεργειών θα πρέπει να είναι κυρίως σε ψηφιακή μορφή (πλην σημάνσεων και πινακίδων) ενώ θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι τουλάχιστον τρίγλωσσο (ελληνικά-αγγλικά και άλλη μία ξένη γλώσσα) και, όσον αφορά στο περιεχόμενό του, θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές προσβασιμότητας από ΑμεΑ.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η διατήρηση και η βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
 - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας κλπ. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση αφορά σε υλοποίηση δράσεων, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων μελετών, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- παρεμβάσεις περιβαλλοντικής προστασίας, με έμφαση σε ευαίσθητα οικοσυστήματα και προστατευόμενες περιοχές (π.χ. ενέργειες αποκατάστασης / προστασίας / διαχείρισης και αναβάθμισης οικοτόπων, υγροτόπων, βιοποικιλότητας, τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κ.λπ.)
- δράσεις για τη διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, η οποία βρίσκεται σε απειλή αφενός λόγω της σταδιακής εγκατάλειψης των αγροτικών δραστηριοτήτων και αφετέρου λόγω των πιέσεων που ασκούνται από την αύξηση της δόμησης, την επέκταση των υποδομών και την μη ελεγχόμενη τουριστική δραστηριότητα
- παρεμβάσεις για τη διατήρηση και αποκατάσταση των παραδοσιακών στοιχείων της φυσικής κληρονομιάς της αγροτικής υπαίθρου και του αγροτικού τοπίου (π.χ. αναβαθμίσεις – περιφράξεις, αγροτικές κατασκευές, λοιπές κατασκευές της υπαίθρου)
- παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος
- δράσεις αντιμετώπισης της διάβρωσης των εδαφών και των ακτών και της ερημοποίησης
- παρεμβάσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης πληθυσμού και φορέων (π.χ. δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης, διοργάνωση συναντήσεων - ημερίδων - σεμιναρίων - εργαστηρίων, σχεδίαση ενημερωτικού υλικού και υλικού προώθησης, κ.λπ.)

Έμφαση δίνεται επίσης στην ενίσχυση επενδύσεων που εμπεριέχουν τεκμηριωμένα στοιχεία οργανωτικών ή/και τεχνολογικών καινοτομιών, π.χ. εισαγωγή σύγχρονων εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ για τη διατήρηση και την ανάδειξη εμβληματικών στοιχείων του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

20

Το πληροφοριακό υλικό που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο των παραπάνω ενεργειών θα πρέπει να είναι κυρίως σε ψηφιακή μορφή (πλην σημάνσεων και πινακίδων) ενώ θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι τουλάχιστον τρίγλωσσο (ελληνικά-αγγλικά και άλλη μία ξένη γλώσσα) και, όσον αφορά στο περιεχόμενό του, θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές προσβασιμότητας από ΑμεΑ.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η προστασία και η ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή των **20.000€** στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός

- ✓ εξοπλισμός γραφείου
- ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λουπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Αναλυτική περιγραφή της υπο-παρέμβασης: Η υπο-παρέμβαση αφορά σε υλοποίηση δράσεων, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων μελετών, με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- έργα κατασκευής μικρών λίθινων αναβαθμών (ή μικροφράγματα ανάσχεσης ή δέσεις) σε εποχικά ρέματα ή ποτάμια
- έργα αποκατάστασης ποτάμιων συστημάτων / ρεμάτων με φυσικές λύσεις
- δράσεις πρόληψης, αντιμετώπισης και αποκατάστασης μετά από δασικές πυρκαγιές όπως εκπόνηση τοπικών σχεδίων και πραγματοποίηση δράσεων πρόληψης δασικών πυρκαγιών και αποκατάστασης δασικών εκτάσεων, προληπτικών δράσεων πολιτικής προστασίας για τον μετριασμό των επιπτώσεων από θεομηνίες και φυσικές καταστροφές (π.χ. μικρά έργα αντιδιαβρωτικής προστασίας)
- ενίσχυση εθελοντικών ομάδων δασοπυροπροστασίας και δασοπυρόσβεσης με κατάλληλο εξοπλισμό και υποδομές
- έργα μεταπυρικής αποκατάστασης με στόχο την προώθηση της αποκατάστασης δασικών οικοσυστημάτων, κυρίως γύρω από οικισμούς, που έχουν πληγεί από συνεχόμενες πυρκαγιές και δεν μπορούν να αναγεννηθούν φυσικά
- δράσεις ενημέρωσης και επιμόρφωσης τοπικών υπηρεσιών και φορέων σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές

21

Το πληροφοριακό υλικό που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο των παραπάνω ενεργειών θα πρέπει να είναι κυρίως σε ψηφιακή μορφή (πλην σημάνσεων και πινακίδων) ενώ θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι τουλάχιστον δίγλωσσο (ελληνικά-αγγλικά) και, όσον αφορά στο περιεχόμενό του, θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές προσβασιμότητας από ΑμεΑ.

Ποσοστό επιχορήγησης της υπο-παρέμβασης: 100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Στόχος της υπο-παρέμβασης: Η προστασία και η ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Όλη η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος (ολόκληρος ο νομός Κυκλάδων).

Μέγιστος προϋπολογισμός και κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της υπο-παρέμβασης: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000€** ή των **20.000€** στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτες αποτελέσματος	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R.41	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	ΟΛΕΣ ΕΚΤΟΣ της Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.42	Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.27	Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.1/ Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά** σε **1.536.000,00 €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ)	235.000,00
2	Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	155.000,000
3	Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας	155.000,00
4	Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	160.000,00
5	Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	60.000,00
6	Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	331.000,00
7	Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών	275.000,00
8	Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	165.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	1.536.000,00

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. www.e-cyclades.gr).

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης και οι οποίες είναι απαραίτητες ώστε η πράξη να θεωρείται ως ολοκληρωμένη και λειτουργική. Δαπάνες που δεν κρίνονται απαραίτητες για τη λειτουργικότητα της πράξης αποτελούν μη επιλέξιμες δαπάνες.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η **01.01.2023**.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο **έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ**, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο

οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.

- 4.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και εξειδικεύονται στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

- 4.3 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

- 4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες/ υπηρεσίες/ εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίους με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». **Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.**
- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της

- εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.
- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
- α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
 - β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,
 - γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.
- VI. Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- VII. Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.
- VIII. Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. Να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει),

6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770),
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,
11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,
14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,
15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».

5. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

- 5.1 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτιριακών κατασκευών», όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων της μελέτης η οποία παρατίθεται ως συνημμένο της παρούσας.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν

μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων που αφορούν σε πράξεις που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων:

α. Όπου, ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ (αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων), αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.

β. Όπου, ο δικαιούχος αιτηθεί αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης, στο ποσό που αντιστοιχεί στο ΦΠΑ αυτής, σε περίπτωση που ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος και ο δικαιούχος δεν τον είχε υπολογίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά αιτήματα πληρωμής που έχουν ήδη οριστικοποιηθεί στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος αύξησης προϋπολογισμού από τον δικαιούχο. Η περίπτωση αυτή αφορά και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.

γ. Όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.

δ. Όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή, για πράξεις που υλοποιούνται βάσει διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Δύναται να δικαιολογηθεί περαιτέρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του Ν. 4412/2016 (Α' 147).

5.2 Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της

εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.3 Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Αν αυξηθεί ο εγκεκριμένος συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, με αποτέλεσμα να ξεπερνά τα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, τότε το ποσό της αύξησης αποτελεί μη επιλέξιμη αξία του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 5.1 της παρούσας.

- 5.4 Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.

- 5.5 Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα.

Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 6.1 Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:

- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
- Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
- Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.

- 6.2 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ (<https://cspis.opeepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους

ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, καθώς και φορέων που υλοποιούν πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω εξαιρέσεις, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770).

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 17/7/2026

Αρχική ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 9/10/2026

Νέα ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: **30/10/2026** (1^η /1-10-2026 Απόφαση ΕΔΠ)

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ), αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα - v1.1-2025» που είναι αναρτημένος στο ΟΠΣΚΑΠ.
- (ii) Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση (επισυνάπτεται υπόδειγμα).
- (iii) Λοιπά δικαιολογητικά που αναγράφονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής – Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης»

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων)**.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επίσκεψη στον

προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

30

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14^Α, 14Β και 14Γ της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, παράγεται πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος

περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις και κοινοποιείται στους δυνητικούς δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο.

- 7.2 Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.

Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.

Η απόφαση επί της ένστασης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΑΠ κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος στην αίτηση στήριξης.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα υπό την προϋπόθεση ότι επαρκεί ο προϋπολογισμός της υπο-παρέμβασης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από **τριάντα (30) μονάδες**, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας.

Από την ημερομηνία κοινοποίησης του Πίνακα Κατάταξης στους δυνητικούς δικαιούχους, θα πρέπει **εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών** να προσκομίσουν τα συμφωνητικά ή τα συμβόλαια που αφορούν το γήπεδο ή το οικόπεδο ή/και το ακίνητο όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, σε περίπτωση που δεν τα είχαν προσκομίσει κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ζητηθεί από τον αρμόδιο ΕΦ κατά την αξιολόγηση, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.

- 7.3 Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, βάσει του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

- 7.4 **Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα ελέγχου νομιμότητας σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται**

ανάκληση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.

- 7.5 Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που **δεν** εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, **ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης** και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 8.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνες είναι οι: α) κα **Καλλιόπη Τσαγκαράκη**, τηλέφωνο 2281088834 εσωτ. 1, e-mail: info@e-cyclades.gr και β) κα **Νατάσα Κλήμη** τηλέφωνο 2281088834 εσωτ. 4, e-mail: info@e-cyclades.gr
- 8.2 Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων ορίζεται η κα **Νατάσα Κλήμη**, τηλέφωνο 2281088834, e-mail: info@e-cyclades.gr, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α'61).
- 8.3 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και www.leader-el.gr ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.e-cyclades.gr>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.
- 8.4 Για τη δημοσιοποίηση της παρούσας πρόσκλησης, θα οργανωθούν ανοιχτές ημερίδες ενημέρωσης. Το πρόγραμμα των ημερίδων θα δημοσιοποιηθεί στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ www.e-cyclades.gr.

Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ LEADER - CLLD

Ισίδωρος Ροσσολάτος

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. www.e-cyclades.gr:

- Οδηγός υποβολής-Διοικητικού ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης (Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κ.τ.λ.) (συνημμένο 2).
- Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση (συνημμένο 3).
- Οδηγός εξασφάλισης προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία (συνημμένο 4)
- Υποστηρικτική λίστα στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και στην επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (συνημμένο 5).
- Οδηγός κατευθύνσεων Ενημέρωσης, Δημοσιότητας και Προβολής του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027 (συνημμένο 6)
- Υπεύθυνη Δήλωση De minimis (αφορά την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-5.1) (συνημμένο 7)
- Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτιριακών κατασκευών (συνημμένο 8.1)
- Υπόδειγμα αιτούμενου προϋπολογισμού (συνημμένο 8.2)
- Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ (συνημμένο 9)
- Υπόδειγμα διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων (Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών), για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων (συνημμένο 10)
- Οδηγίες για την πρόσβαση των δικαιούχων δημοσίων έργων και λοιπών στο ΟΠΣΚΑΠ που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών (ΣΔΧ) (συνημμένο 11.1)
- Οδηγίες για την πρόσβαση των δικαιούχων δημοσίων έργων και λοιπών στο ΟΠΣΚΑΠ που είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Διαχείρισης Χρηστών (ΣΔΧ) (συνημμένο 11.2)
- Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣΚΑΠ) (συνημμένο 11.3)
- Υπουργική Απόφαση 3506/18.12.2023 - «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ) (συνημμένο 12.1)
- Υπουργική Απόφαση 39443/12.2.2025 - Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ (συνημμένο 12.2)
- Εγκύκλιος 121173/9.5.2025 - «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υποδείγματα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» (συνημμένο 12.3)
- Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (συνημμένο 12.4)

- Ερωτήματα, παρατηρήσεις σχετικά με την εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης 39443/21.2.2025 (συνημμένο 13.1)
- Διευκρινήσεις σχετικά με το έγγραφο με θέμα «Ερωτήματα, παρατηρήσεις σχετικά με την εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης 39443/21.2.2025» (συνημμένο 13.2)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει [υπ' αριθ. 39443/2025 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770)].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λ.π.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (iii) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.
- (vii) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (viii) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (ix) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.
- (x) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις

- πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (xi) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
 - (xii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
 - (xiii) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
 - (xiv) Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- (i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'770) και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18)

μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτιριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό του Δήμου τη δαπάνη του έργου, μετά την ένταξη της πράξης, όταν αυτές εκτελούνται από ΟΤΑ Α' βαθμού.

38

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770) και στο Κεφάλαιο ΙΙ.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.

β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.

γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), όπως ισχύει.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε

περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον Ν. 4624/2019 (Α' 137))

- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομιστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 39443/2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 770), όπως ισχύει.